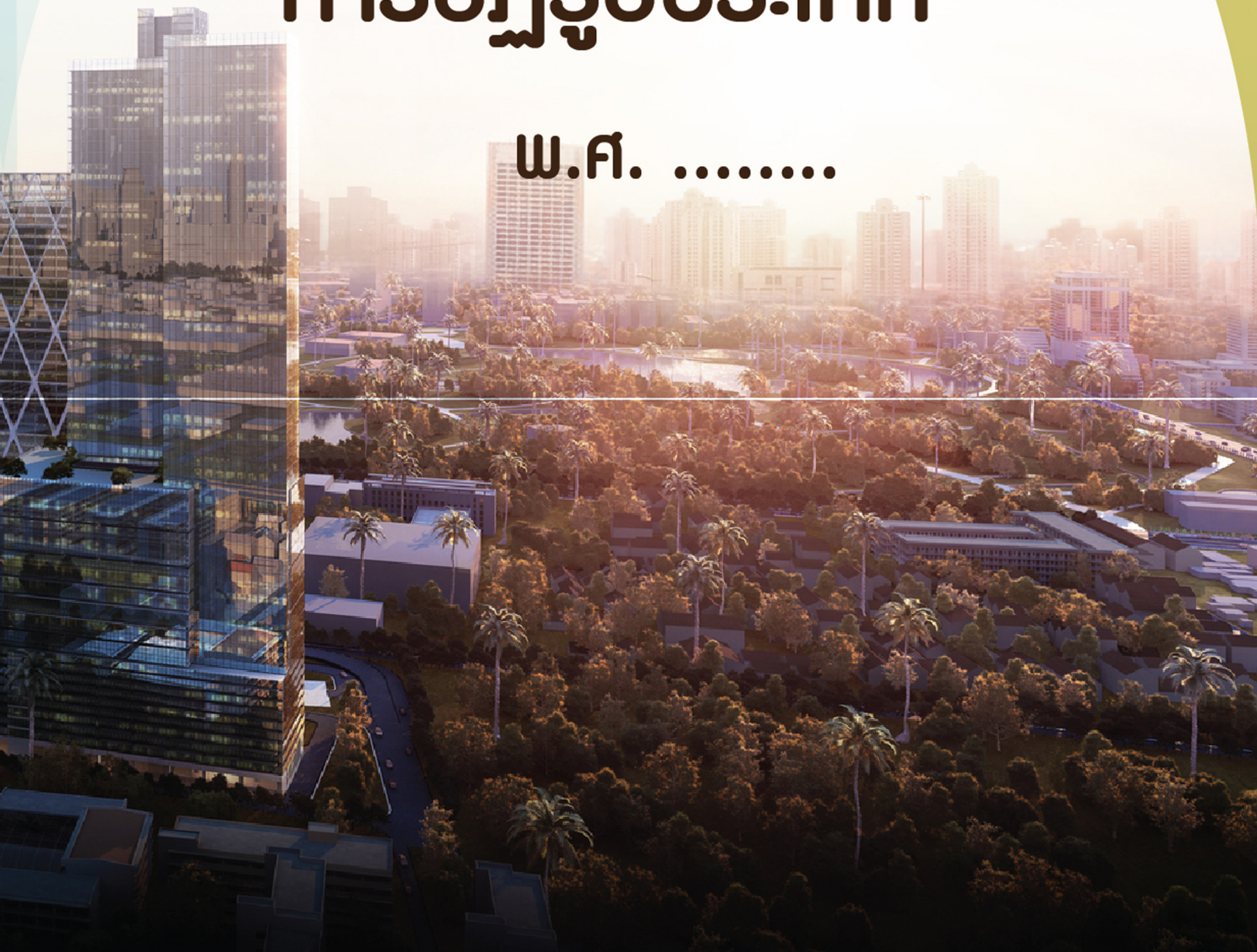

การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติ

แผนและขั้นตอนการดำเนิน
การปฏิรูปประเทศ

พ.ศ.

การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติแผน และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรค ๒ บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมายลูกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

ในการนี้ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำข้อมูลครอบคลุมเนื้อหาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกฎหมาย ความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมาย การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย

๒. การรับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดทำข้อมูลความเห็นและข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม

๓. การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศเว็บไซต์ www.thaigov.go.th ระบบโทรสาร และการยื่นแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง ซึ่งมีประชาชนเข้าอ่านข้อมูล จำนวน ๓,๕๑๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

๔. รัฐบาลโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้นำข้อมูลความเห็นและข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลการสัมมนา เรื่องยุทธศาสตร์ชาติกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จัดโดยคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนิกรัฐแห่งชาติ และรายงานของคณะกรรมการศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สถาปนิกรัฐแห่งชาติ เรื่อง “การกำหนดประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ” ซึ่งในรายงานได้มีการรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนและส่วนราชการผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

๕. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องจากส่วนราชการ และหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ประกอบการพิจารณาและจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ได้ดำเนินการภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ โดยการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติการรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้รายงานข้อมูลการรับฟังความเห็น เพื่อให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำเนินการนำข้อมูลประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว จึงขอเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบผลการวิเคราะห์การรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวนี้

การวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑) สนับสนุนให้มีกฎหมายที่เป็นแนวทางในการปฏิรูปประเทศ โดยเห็นควรให้มีมาตรการในการกำกับหน่วยงานภาครัฐให้ดำเนินการปฏิรูปตามเป้าหมาย และให้เพิ่มสภาพบังคับทางกฎหมายที่สามารถกำหนดให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานภาครัฐดำเนินการปฏิรูปประเทศได้จริง รวมทั้งขอให้ส่งเสริมในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศ และในขั้นตอนการดำเนินการของแผนปฏิรูปประเทศ โดยให้มีการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปประเทศอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนได้ติดตามการปฏิรูปประเทศและร่วมตรวจสอบการดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยด้วย

- คณะกรรมการการวิสามัญเห็นด้วยกับข้อเสนอในการกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งในขั้นตอนการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศและขั้นตอนการดำเนินการตามแผนดังกล่าว โดยได้นำมากำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๘ วรรคสอง ที่ให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ทั้งในสองขั้นตอนดังกล่าว สำหรับการกำหนดให้มีมาตรการกำกับให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการปฏิรูปตามเป้าหมาย รวมทั้งเพิ่มสภาพบังคับที่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการปฏิรูปประเทศได้จริงนั้น ได้มีบัญญัติกลไกดังกล่าวไว้แล้วในมาตรา ๑๘ (๕) ที่กำหนดให้ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศมีอำนาจในการกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และมาตรา ๒๔ ที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบกับมาตรา ๒๖ ก็ได้กำหนดกลไกในการดำเนินการกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูปประเทศ สำหรับกรณีที่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยใดหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ดำเนินการตามแผนปฏิรูปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจต้องมีความรับผิดชอบในทางอาญาและทางวินัยได้ด้วยอยู่แล้ว ซึ่งก็จะเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการกำกับดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๒) เห็นควรส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศและการพัฒนาประเทศอย่างถ่องแท้ เพื่อสามารถร่วมพลังในการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเห็นควรให้รัฐสร้างฐานเศรษฐกิจของประชาชนระดับล่าง ให้มีประโยชน์สุขบนความพอเพียงที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถพัฒนาตนเองในฐานะพลเมืองที่มีคุณภาพเข้มแข็ง มีความรับผิดชอบต่อสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองทางการเมืองการปกครอง การยกระดับให้เป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และขอเสนอให้มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้เป็นระบบสัมมาเสถียรเพื่อนำพาสู่ประเทศไทย ๔.๐ บนฐานประโยชน์สุขของมหาชน

ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ซึ่งจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำ และนำพาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าอย่างเท่าทันเทคโนโลยีได้อย่างสำเร็จเหมาะสมเป็นจริงได้ รวมทั้งเห็นควรให้มีมาตรการในการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคสำคัญอย่างจริงจัง ด้วยความเข้มงวดตามแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ และที่สำคัญต้องสนับสนุนการปฏิรูปคุณภาพของประชาชนและพลเมืองเพื่อให้พึ่งตนเองได้ โดยสร้างจิตสำนึกในการตื่นรู้ในสิทธิหน้าที่ และส่งเสริมความรู้ในเรื่องของอำนาจอธิปไตยทางการเมืองการปกครอง เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ให้เป็นประชาธิปไตย อันจะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการปฏิรูปประเทศ

- ข้อเสนอที่เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการสอดคล้องกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคห้า มาตรา ๑๑ วรรคสอง รวมทั้งตามมาตรา ๒๓ ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจใน ๓ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชน ได้แก่ การกำหนดให้ต้องมีการประสานงานประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ และการเผยแพร่แผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ

สำหรับข้อเสนอที่เกี่ยวกับหลักการทั่วไปในการปฏิรูปประเทศนั้น ในภาพรวม คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่าสอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็ได้นำเป้าหมายดังกล่าวมากำหนดไว้ในร่างมาตรา ๕ ด้วยแล้ว ส่วนข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจและการปฏิรูปด้านการบริหารราชการแผ่นดินนั้น เห็นว่าในการปฏิรูปด้านดังกล่าวมาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดผลอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปในทั้งสองด้านไว้แล้ว ซึ่งความคิดเห็นที่เสนอมานั้นส่วนใหญ่ก็สอดคล้องกับผลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญ ด้วยแล้ว

๓) จากข้อความในร่างกฎหมายที่ว่า ต้องการจะพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลตามยุทธศาสตร์ชาติ นั้น ข้อเสนอให้ปฏิรูปประเทศโดยใช้หลัก “ศาสนานำการเมือง” เพื่อนำมาซึ่งความสุขสงบอย่างยั่งยืน ซึ่งเห็นควรให้เพิ่มข้อความในร่างกฎหมายแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศมาตรา ๘ โดยในด้านการเมือง ข้อเสนอให้ลดความสำคัญของนักการเมือง โดยเห็นควรให้มีการกำหนดคุณสมบัติ และการสร้างขั้นตอนที่จะให้นักการเมืองและพรรคการเมืองที่ดีมีคุณธรรม รวมทั้งการออกกฎหมายให้องค์กรของรัฐทำหน้าที่แนะนำให้ประชาชนได้รู้จักกับผู้สมัครทางการเมืองด้วยวิธีที่รัฐกำหนดและงบประมาณของรัฐเอง เพื่อเป็นการปฏิรูปวิธีการหาเสียงอันจะเป็นการหยุดยั้งทางการเมืองได้ ในประเด็นด้านการศึกษา เห็นควรให้ใช้ธรรมะเป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญในการทำหน้าที่เสริมสร้างพื้นฐานให้เยาวชนของประเทศผ่านระบบการศึกษาให้เข้าใจวิถีเรื่องราวและวิถีปฏิบัติเพื่อจะเข้าถึงซึ่งธรรมะ อันจะเป็นรากฐานที่จะทำให้ประเทศได้ผู้มีปัญญาธรรมในอนาคต ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ เห็นควรให้ปฏิรูประบบการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยต่าง ๆ ในระดับชุมชนสังคม เพื่อความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ อันจะก่อให้เกิดความสงบสุขเป็นธรรม และมีโอกาสอันดีที่เพื่อกำจัดความเหลื่อมล้ำ ของประชาชน โดยการปฏิรูปเศรษฐกิจผ่านกลยุทธิ์การลดขนาดของระบบเศรษฐกิจแบบกำไร และให้เพิ่มระบบเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเกิดสามัคคีขึ้นได้ รวมทั้งข้อเสนอให้ปฏิรูปด้านความมั่นคงและกลาโหม ด้วยการตั้งกระทรวงความมั่นคงและกลาโหม และให้ปฏิรูปตำรวจโดยแยกเป็นตำรวจท้องถิ่นภายใต้การดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด และให้แยกฝ่ายสืบสวนสอบสวนของตำรวจขึ้นกับกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น ขอสนับสนุน

ให้ปฏิรูปประเทศด้วยธรรมะ เพื่อใช้เป็นกลไกในการนำพาประเทศไทยให้มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ มีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันดีต่อกัน ขจัดความเหลื่อมล้ำ ส่งผลให้ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างแท้จริง

- ข้อเสนอที่ให้ใช้หลักศาสนามาใช้เป็นหลักในการนำการปฏิรูปด้านต่าง ๆ นั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว และได้นำมาใช้ประกอบในข้อสังเกตถึงคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิรูปด้านการศาสนาด้วยแล้ว

สำหรับข้อเสนอเกี่ยวกับผลหรือเป้าหมายการปฏิรูปประเทศในด้านการเมือง ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคง และด้านกิจการตำรวจ นั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นว่าการกำหนดผลหรือเป้าหมายดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นการสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญแล้ว แต่เนื่องจากการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีหลักการเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำและการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยมีได้มีการกำหนดผลของการปฏิรูปประเทศตามที่เสนอมา จึงมีอาจกำหนดเนื้อหาในส่วนนี้ได้ อย่างไรก็ดี เมื่อได้มีการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นในเรื่องนี้ไว้ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศในด้านที่เกี่ยวข้องย่อมสามารถนำข้อเสนอแนะในกรณีนี้ไปประกอบการพิจารณาต่อไปได้

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก กฎหมายของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

๑. การจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้นำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นดังต่อไปนี้ มาใช้ประกอบการพิจารณา

๑.๑ สรุปผลการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน
ที่จัดโดยคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนิกรูปแห่งชาติ

๑.๒ รายงานของคณะกรรมการศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอน
การดำเนินการปฏิรูปประเทศ สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การกำหนดประเด็นเกี่ยวกับกฎหมาย
ว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ” มาใช้ประกอบการพิจารณา

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือขอให้
หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในชั้นให้ความเห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยคณะรัฐมนตรี
และหน่วยงานของรัฐได้มีความเห็นและข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๒.๑ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวง
อุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม

๒.๒ คณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
และกรรมการปฏิรูปในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน สมควรกำหนดให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) องค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติหรือคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
แต่ละด้าน ควรเพิ่มเติมให้มีกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งมาจากข้าราชการที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคง
ในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีข้าราชการหรือบุคลากรภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติหรือ
แผนปฏิรูปประเทศด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๓) การกำหนดองค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศควรพิจารณาให้สามารถปฏิบัติได้
และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

(๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต้องม
ีการดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกันและมีความครอบคลุมและชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศ
ที่ได้ดำเนินการมาก่อนกฎหมายทั้งสองฉบับมีผลใช้บังคับ รวมทั้งควรนำความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น
คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ มาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) เมื่อมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติไปแล้วระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผล
การดำเนินการควบคู่กับการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะ ๆ เพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติ
มาพิจารณาทบทวนให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๓ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการจัดหน่วยงานของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับ ควรมีการจัดให้สอดคล้อง
รับกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ

และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๐ โดยควรให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ส่วน ดังนี้

- (๑) การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์
- (๒) การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- (๓) การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การดำเนินการเรื่องความสามัคคีปรองดอง
- (๕) การกำกับดูแลด้านงบประมาณอย่างบูรณาการ

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ควรสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนเกี่ยวกับลักษณะของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและนำไปแปลงสู่การปฏิบัติได้ รวมถึงนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูป แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมถึงกรอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี แผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงและกรม และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนอำเภอ แผนท้องถิ่น/ชุมชน

(๒) ควรเร่งพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปในรูปแบบของการติดตามประเมินผลการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับแผนในระดับอื่น ๆ ได้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่แสดงถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการดำเนินงาน มุ่งประเมินผลเชิงบูรณาการในทุกมิติ ตั้งแต่ประเด็นการพัฒนา (Agenda) การกิจ (Function) และพื้นที่ (Area) และเป็นการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ตั้งแต่ออก - ระหว่าง - หลังการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปได้ตามที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ กำหนด นำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ควรเตรียมความพร้อมในการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และในขั้นตอนของการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยวิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

(๔) ควรให้ สศช. แก่ไขพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สอดคล้องกับภารกิจงานด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการวางแผนที่สามารถขึ้นำการพัฒนาได้ในทุกระดับ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาระดับประเทศที่เชื่อมโยงภาค เมือง และชุมชน ประสานบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศให้แก่ประชาชน มีประสิทธิภาพสูงในการติดตามและประเมินผลตั้งแต่ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ไปจนถึงระดับปฏิบัติ และระดับพื้นที่ และสามารถประสานให้หน่วยงานรัฐปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางของแผนการปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ สำนักงบประมาณ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรให้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. มาตรา ๗ (๔) จาก “วงเงินงบประมาณ” เป็น “วงเงินงบประมาณครอบคลุมทุกแหล่งเงิน” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอน

การดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ที่บัญญัติ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด ...”

๒.๖ **สำนักงานศาลยุติธรรม** มีข้อสังเกตว่า ในการกำหนดสภาพบังคับของแผนการปฏิรูปประเทศและสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศและให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยองค์กรฝ่ายตุลาการไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว อันอาจทำให้แผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในองค์กรฝ่ายตุลาการ ทั้งในส่วนของพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการภายในองค์กร ดังนั้น ควรกำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ให้องค์กรฝ่ายตุลาการร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ นำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณารวมเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

แนวทางที่ ๒ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ นำยุทธศาสตร์ ข้อเสนอแนะ แนวทางหรือแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนขององค์กรฝ่ายตุลาการ ซึ่งได้รับข้อมูลจากองค์กรฝ่ายตุลาการแต่ละศาลเป็นหลัก ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการต่อไป

๒.๗ **กระทรวงมหาดไทย** มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติว่า ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ควรกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีข้าราชการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนตามความเหมาะสมและความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปในแต่ละด้าน เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

๒.๘ **กระทรวงยุติธรรม** มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

(๑) มาตรา ๑๔ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ กำหนดองค์ประกอบของกรรมการปฏิรูปซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างการดำเนินงานและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการมีความสำคัญในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างมาก แต่อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติถึงกระบวนการสรรหา การได้มาของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้าใจกลไกการมีอยู่ของคณะกรรมการ และมีส่วนร่วมหรือโอกาสในการร่วมกันปฏิรูปประเทศ จึงเห็นควรที่จะได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้งในส่วนคุณสมบัติ หลักการสรรหา หรือกระบวนการได้มาของกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือกำหนดขึ้นในกฎหมายลำดับรอง

(๒) มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท แบ่งออกเป็นสองกรณี ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีแล้วเห็นว่า หน่วยงานของรัฐไม่ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้สภานั้นมีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการ หรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และกรณีที่สอง เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้แจ้งต่อหน่วยงานนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานไม่แก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

พิจารณาดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป หากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย และให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งเงื่อนไขในการส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองกรณีดังกล่าวนี้ ยังไม่มีกลไกเพียงพอและเหมาะสมในการตรวจสอบกลั่นกรองการดำเนินการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันเท่านั้น โดยมีบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น ดังนั้น การกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความผิดและโทษตามพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังเป็นมาตรการที่ไม่ได้สัดส่วน เนื่องจากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อาทิ งบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศและบริบทของสังคมอีกหลายประการประกอบด้วย ซึ่งควรได้พิจารณาให้รอบคอบ

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ในแต่ละประเด็น สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ร่างมาตรา ๗ (องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศในร่างมาตรา ๗ (๑) โดยได้เพิ่มให้ในแผนการปฏิรูปประเทศต้องมีการกำหนดวิธีการในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านด้วย เพื่อให้การปฏิรูปประเทศสามารถปฏิบัติได้และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริงตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗ (๔) โดยเพิ่มให้ในแผนการปฏิรูปประเทศต้องมีการระบุประมาณการของแหล่งที่มาของเงินด้วย เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานงบประมาณ

๓.๒ ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๑ (การจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ) ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔ ตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีโดยให้สามารถแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการปฏิรูปประเทศได้ จึงส่งผลให้องค์กรฝ่ายตุลาการสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำแผนการปฏิรูปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการตามแนวทางที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอแล้ว สำหรับข้อเสนอที่ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำยุทธศาสตร์ ข้อเสนอแนะแนวทาง หรือแผนการปฏิรูปประเทศที่องค์กรฝ่ายตุลาการได้จัดทำขึ้นมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการต่อไปนั้น ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๘ บรรทัดเพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว

๓.๓ ร่างมาตรา ๑๔ (องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปประเทศ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปประเทศในร่างมาตรา ๑๔ โดยตัดข้อห้ามที่กำหนดว่ากรรมการปฏิรูปประเทศจะต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐออก รวมทั้งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูป โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้มีประสบการณ์ในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องประกอบกันด้วย ตลอดจนได้แก้ไขเพิ่มเติมอายุจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน “เจ็ดสิบปี” เป็น “เจ็ดสิบห้าปี” ให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทยด้วยแล้ว

สำหรับข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรมที่เห็นว่า ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้งในส่วนคุณสมบัติ หลักการสรรหา หรือกระบวนการได้มาของกรรมการ

ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือกำหนดขึ้นในกฎหมายลำดับรองนั้น เนื่องจากการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ
จำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด ประกอบกับได้กำหนดให้การแต่งตั้งต้องมี
คุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูปไว้แล้ว จึงมิได้แก้ไข
เพิ่มเติมตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม

